

ŽELEZARNA JESENICE informator

Jesenice, 22. decembra 1992

Štev.: 39/II

Nič več pod plaščem Železarne

Končuje se leto krize, sprejetja sanacijskih zakonov in reorganizacije Slovenskih Železarn. Pred nami pa je leto novih naporov, upanja na preživetje in čiščenja proizvodnih programov. Leto, ki mu do konca manjka le še nekaj bolj ali manj prazničnih dni, bo pustilo v analih slovenskega železarstva obilico dokumentov o velikih spremembah.

Poslovno leto 1992 smo začeli v bolj ali manj pričakovanem stilu. Zavedali smo se lastne ekonomske situacije in dogodkov v jeklarskem tržnem prostoru. Ob vsem tem smo premalo upoštevali načrte naših konkurentov iz vzhodnoevropskih držav, ki so nam tako doma kot drugje v Evropi odškrtnili precejšen kos že tako skromne pogače.

Srečali smo se z velikim uvozom jekla v Slovenijo, kar je bila posledica prevelike liberalizacije v zunanjetrgovinski menjavi. Če k temu dodamo še nekaj lastnih napak, predvsem v kvalitetskem smislu, se ne smemo čuditi, da nam ni uspelo prodati več izdelkov, kar bi prav gotovo izboljšalo našo ekonomsko situacijo.

Druga plat medalje so neugodne posledice prepočasnega sprejemanja sanacijskih zakonov. Dejstvo je namreč, da bi tudi ob boljših tržnih pogojih zelo težko zbrali pravočasna in zadostna sredstva za vzdrževanje proizvodnje in prodaje na višjem količinskem in vrednostnem nivoju.

Osvojili smo valjanje debele pločevine preko ogrodka na blumingu; pri tem smo se srečevali z nekaterimi nepričakovanimi kvalitetskimi problemi. Uspeli smo se približati mesečni proizvodnji 1000 ton hladno valjanih nerjavnih trakov, pa nas je ravno v času najbolj uspešnega osvajanja italijanskega trga zadevala devalvacija italijanske lire. Ponovno smo zagnali jeklarjo na Jesenicah. Dokazali smo, da lahko proizvajamo visokozahtevne gredice. Trg nam tega, kot kaže, še ni pripravljen priznati; še vedno nas sili v cenovne razrede masovnih proizvajalcev jekel. Manjše število naročil nas je po prvih uspehih prisililo v ponovno ustavitev stare jeklarne.

Embargo pri prodaji na srbsko in črnogorsko tržišče smo spoštovali v celoti in tudi zaradi tega so nam določene količine visokovrednih izdelkov obležale v skladiščih.

Kljub nemogoči likvidnostni situaciji smo uspeli kolikor toliko zadovoljivo nabavljati osnovne surovine in energente. Ustvarili smo minimalne zaloge surovin za start v leto, ki prihaja. Pri vsem tem je logično, da nismo mogli pokrivati pretečenih anuitet in tudi ne obveznosti iz naslova osebnih dohodkov.

Dolg do upnikov se je pretežni del leta vrtel okoli vrednosti dve milijardi tolarjev ali približno v vrednosti dvomesečne realizacije. Še huje je bilo pri terjatvah, kjer se znesek že dolgo vrti pri tromesečni vrednosti prodaje. Cene izdelkov so vedno manjše, kupci pa izdelke plačujejo v vedno daljšem plačilnem roku. To ne bi bilo tako zelo tragično, če bi lahko najeli ugodna posojila za premostitev teh težav, tako kot naši konkurenti. Še najbolj smo si pomagali z negativnimi stanji na kontokorentnih računih. Ta rešitev pa je izrazito začasna in brezpogojno zahteva sistemsko rešitev, sicer se v nekem kritičnem trenutku celoten sistem lahko sesuje kot hiša iz kart.

Ker nismo imeli dovolj sredstev za delo, so šepali tudi osebni dohodki. Z največjimi napori in ob izdatni pomoči Vlade smo sicer uspeli redno mesečno zagotavljati izplačila plač, vendar nikdar v celoti gotovinsko. Del plače smo pokrivali z vrednostnimi boni, za katere pa smo odvajali vse dajatve, tako da delavci ne bodo prikrajšani za socialno in pokojninsko varstvo.

Kljub temu imam občutek, da se vsi vendarle nismo zavedali tega stanja, saj bi se sicer ne dogajalo, da smo iz meseca v mesec pripravljali nerealne likvidnostne načrte in premalo učinkovito reševali vprašanja kvalitete izdelkov, izplenov in drugih možnosti za zmanjševanje stroškov.

Uspešno smo povečevali tehnično produktivnost na proizvodnih napravah, vendar še vedno premalo naredili pri posodabljanju vzporednih dejavnosti. Ob majhni prodaji ta del stroška postaja vse težji.

✓
Odločno smo sledili zastavljeni nalogi osvajanja tržnih niš. Najbolj uspešni smo bili pri že tradicionalno dobrih dinamo in elmag kvalitetah. Priznanja domačih in tujih porabnikov se že odražajo v dolgoročnih pogodbah. Najlepši je primer Rotomatike iz Idrije. Obenem pa smo skoraj izgubili kupce večvrednih debelih pločevin.

Bitka za kvaliteto bo torej v prihodnje ena od najbolj pomembnih nalog; le če nam uspe na tem področju in to ob zmanjšanih stroških proizvodnje, bo možno obstati in preživeti v hudem konkurenčnem boju.

Še ene značilnosti leta 1992 ne smemo pozabiti. Kar po tekočem traku smo dopolnjevali in izpolnjevali sanacijski načrt Slovenskih železarn in vsake železarne posebej. Vodstvo Slovenskih železarn se je zamenjalo, v zadnjih dneh zasedanja dosedanjih poslancev v republiški skupščini pa so bili sprejeti zakoni o sanaciji.

O dokapitalizaciji in sanaciji Slovenskih železarn je bilo prelitega mnogo črnila. Vse to je v predvolilni kampanji služilo tako tistim, ki so se zavzemali za ohranjanje črne metalurgije v Sloveniji, kot tudi njenim zagrizenim nasprotnikom. Naj bo kakorkoli, zakoni so sprejeti in treba jih je izvajati.

Ob tej priložnosti bi rad poudaril, da se je ob zadovoljstvu nad takim razvojem treba jasno zavedati naslednjih dejstev:

- sprejeti zakoni bodo bolj koristili našim upnikom kot nam samim;
- breмена zadolženosti so v bistvu prenešana na poznejši rok, v upanju na boljše čase za črno metalurgijo;
- podana je osnova za boljši start v ekonomsko - tržnem smislu, kar pa brez zmanjševanja proizvodnih stroškov ne more zadoščati za uspešno ohranjanje dejavnosti;
- zaradi vsega tega so nujne tudi organizacijske spremembe in nov pristop k vodenju, z izločanjem notranje konkurence in čiščenjem neuspešnih programov;
- še dolgo bomo na očeh kritične javnosti, in to bolj kot druge panoge.

Že dejstvo, da Upravni odbor Slovenskih železarn ni sprejel plana za leto 1993, ker preveč odstopa od sanacijskega načrta, potrjuje to trditev.

Na organizacijskem področju so se že zgodile in se še dogajajo velike spremembe. Združitev metalurgije v celoti pod eno streho koncerna Slovenskih železarn je nujna za doseganje načrtovanih ciljev, pomeni pa prelomnico v naših tradicionalnih gledanjih. Ukinitve vmesnih holdingov ne pomeni samo uklinjanja podvojenega nivoja upravljanja; dejansko to pomeni, da železarn Jesenice, Ravne in Štore v dosedanjem smislu ni več. Posamezne družbe ohranjajo blagovno znamko dosedanjih železarn, sicer pa so v metalurškem delu združene na nivoju Slovenskih železarn. Ostale firme pa so bistveno bolj samostojne, brez

neposredne povezave na posamezni lokaciji. Taka rešitev ob večji verjetnosti za zmanjševanje stroškov nosi v sebi nujno večjo nevarnost tržnega neuspeha z posamezni del dosedanje Železarne Jesenice, z vsemi posledicami; med temi tudi stečaj posameznih družb ni izključen.

Vendar verjamem, da smo dovolj sposobni, da do tega ne bo prihajalo v obsegu, ki ga ne bi obvladovali.

Situacija je podobna kot sredi prejšnjega stoletja, ko je na ostankih fužin nastala Kranjska industrijska družba. Tudi po 125 letih še vedno obstajamo, kar nam daje precej upanja tudi za prihodnost.

Ko se ob vsem tem poslavljam od dosedanje organiziranosti in tudi kot glavni direktor Železarne Jesenice, bi se rad zahvalil vsem železarjem in predvsem strokovnim in vodstvenim delavcem za poslovne prilagoditve, ki sem jih skupaj z vami poskušal najbolje izkoristiti. V najtežjih situacijah in pogosto nemogočih pogojih smo uspeli ohraniti ime kvalitetne železarne in solidnega poslovnega partnerja.

Zahvaljujem se poslovnim partnerjem, ki so razumeli naš položaj, verjeli in še vedno verjamejo v naše sposobnosti in pričakovani uspeh sanacije.

Vsem želim uspešno, zdravo in srečno novo leto 1993, z obljubo, da bomo vse spremembe vpeljali odločno, vendar poslovno in človeško pošteno.

Boris Bregant
Glavni direktor
Boris Bregant, dipl. ing.

Priznanje za delovni dosežek in inovacija leta

Na zadnjem skupnem kolegiju direktorjev Železarne so v ponedeljek, 21. decembra, podelili tudi nagrado inovacija leta 1992 in Priznanje za delovni dosežek leta.

Priznanje za delovni dosežek leta je bilo letos podeljeno prvič. Za izjemne delovne rezultate na osnovi strokovnih in izvirnih rešitev, ki so prispevale k uspešnosti poslovanja podjetja, sta ga prejela Aleš Soklič in Jože Starc.

Nekdanjo nagrado Novator leta pa so spremenili v inovacijo leta. Pri njej ni več najbolj pomemben prihranek, temveč izvirnost inovacije. Izmed 78 letošnjih inovacij so nagrado za inovacijo "Predelava regulacije stroja na liniji CRNO za boljše lakiranje ob ustavitvah linije" prejeli avtorji Božidar Černe, Bojan Jamar in Mihec Hladnik.

Ustanovljene nove družbe

Na šesti seji Upravnega odbora Železarn so 19. decembra obravnavali poročila o izvajanju vseh treh zakonov, sprejetih za sanacijo Slovenskih železarn, in organiziranost Železarn Jesenice v okviru sprejetega sanacijskega programa.

Upravni odbor je sprejel makro, mezo in mikro organizacijo Železarn, po kateri Železarna Jesenice ustanavlja 12 družb z omejeno odgovornostjo.

Po sprejeti organizaciji, ki je bila predhodno obravnavana na Upravnem odboru Slovenskih železarn, so bile ustanovljene družbe: ACRONI Metalurgija, FIPROM in S.E.I.K.O., ki bodo pod neposrednim upravljanjem Slovenskih železarn, in vse ostale družbe, ki bodo opravljale dejavnosti, ki v ostalih družbah niso organizirane. V ta namen so bila sprejeta tudi pravila o ureditvi odnosov med družbami. Novoustanovljene družbe naj bi bile registrirane s 1. januarjem 1993.

V novoustanovljenih družbah se za leto 1993 predvideva, da bi bilo zaposlenih še 3306 delavcev (od tega v ACRONI Metalurgiji, FIPROM in S.E.I.K.O. skupaj 2800 delavcev). Glede na število zaposlenih ob koncu leta 1992 to pomeni, da bo med letom 1993 približno 500 delavcev začasno čakajočih na delo.

V tem času bo v Železarni narejen socialni program za trajno presežne delavce, za katerega naša železarna pričakuje (tako kot v obeh drugih železarnah) finančna sredstva od republike. Kljub vsem prizadevanjem pa bo približno 200 delavcev ostalo brez dela.

Interne informacije Informator izdaja Železarna Jesenice. Ureja jih Lilijana Kos. Tel. štev. uredništva je 22-71.

Odgovor Vlade glede najemnin za stanovanja

V prejšnji številki Informatorja smo v posebni prilogi objavili odprto pismo sindikata Neodvisnost republiški Vladi glede stanovanjskih najemnin. V enakem besedilu so izjavo objavili tudi v časopisih Delo in Dnevnik.

Iz obširnega vladnega odgovora povzemamo le nekaj poudarkov.

Glede spornih izračunov cene za majske najemnine Vlada odgovarja, da je po opozorilu sindikata Neodvisnost v Železarni glavni tržni inšpektor odredil inšpekcijsko kontrolo usklajenosti povečevanja cen stanovanjskih najemnin v občini Jesenice z veljavnimi predpisi.

Iz poročila tržne inšpekcije izhaja, da so se stanovanjske najemnine v občini Jesenice povečale: s 1.3.1992 za 25%, s 1.4. za 23% in s 1.5. za 65%. Glede na to, da skupno povečanje najemnin v občini Jesenice do 30.6.1992 PRESEGA dovoljeno povečanje na podlagi odlokov republiške Vlade, ugotavljajo, da gre v tem obdobju za nedvomno KRŠITEV omenjenih predpisov.

Glede počasnega sklepanja najemnih pogodb pa Vlada odgovarja, da je bilo v občini Jesenice do 30.9. z bivšimi imetniki stanovanjske pravice sklenjenih in registriranih 1100 najemnih pogodb. Ker pa je od zakonsko določenega roka minilo že osem mesecev, bodo pristojne službe v občini in Železarni kot največjem lastniku stanovanj ponovno opozorili na ta problem.

Hkrati pa opozarjajo, da imajo bivši imetniki stanovanjske pravice v skladu s stanovanjskim zakonom vso pravno varstvo tudi v primeru, če najemna pogodba zaradi neaktivnosti lastnika še ni sklenjena.

Inovacijska dejavnost

V novembru so inovacijske komisije obravnavale in pozitivno ocenile 12 predlogov tehničnih izboljšav, od teh dve s prvim posebnim nadomestilom, tri z drugim, eno s tretjim, dve s četrtnim in štiri s petim posebnim nadomestilom.

Prihranek sedmih tehničnih izboljšav znaša 14.024.787 SIT, petih pavšalnih nadomestil pa 277.534 SIT. Od tega sta bila dva avtorja nagrajena še za izboljšanje pogojev dela in varstvo okolja v vrednosti 9.295 SIT.

Skupno je 19 avtorjev prejelo 997.525 SIT posebnih nadomestil, ki so bila izplačana 9. decembra v bonih. Dve izboljšavi še nista bili izplačani, ker je potrebno preveriti podatke za izračun prihranka.

Izplačilni list je dokument za zdravstveno zavarovanje

Zaradi velikega števila zavarovancev in zelo kratkega roka na Svobodnem sindikatu še niso prejeli izkaznic o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju. Kartonček bomo predvidoma prejeli v januarju, do takrat pa velja kot dokument (tudi med novoletnimi prazniki) izplačilni list za november.

Znesek premije je odveden pod šifro V0 960 (samopomoč). Za večino delavcev je odbitek 690 SIT, za tiste z dodatnim popustom 590 SIT, če pa smo zavarovali tudi družinskega člana, je znesek napisan dvakrat.

Sindikata Neodvisnost ima nove prostore

v upravni zgradbi na Javorniku. 2. nadstropje, soba štev. 30.

V pisarni so ob torkih od 9. do 11. ure (telefon štev. 3266), lahko pa jih dobite tudi na tel. štev. 2742 in 2000 (Karel Kos in Igor Pust).

(Nič)vrednost informacij

V strokovni knjižnici ob prazniku metalurgov (4. decembra) vsako leto pripravijo zanimivo razstavo in predstavijo svojo pestro dejavnost. V letošnjem tednu odprtih vrat so predstavili sistem posredovanja tehničnih informacij.

To je tudi priložnost, da o strokovni knjižnici povemo kaj več. Vodja strokovne knjižnice Jana Jamar je za uvod svojega članka povzela japonskega strokovnjaka dr. Tsuda: "Na to, ali neko podjetje izpolnjuje pogoje za doseganje kakovosti in za razvoj, je mogoče sklepati že iz tega, kakšen odnos imajo zaposleni do podatkov in informacij." Iz tega sledi, da je posredovanje znanstvenih in strokovnih informacij in dokumentov o novostih in dosežkih za izvajanje raziskovalno - razvojne in projektne dejavnosti primarnega pomena.

V strokovni knjižnici imajo nove možnosti, da dokumente obdelajo s pomočjo računalniške tehnologije in periodično seznanjajo strokovne delavce z novostmi na njihovih interesnih področjih s SDI informacijami in retrospektivnimi poizvedbami za posamezne teme. Letošnja že sedma razstava ob tednu odprtih vrat je bila posvečena vrednosti informacij, tako znanstveno - tehnoloških kot poslovnih. Ob rob tej temi pa so pripravili razstavo novosti.

V knjižnici so si kot cilj zastavili, da uvedejo kakovostnejšo organiziranost poslovanja, podprto s sodobno informacijsko - komunikacijsko tehnologijo. Pod vplivom razvoja znanosti in informacijske tehnologije naj bi strokovna knjižnica dobila vlogo informacijskega in dokumentacijskega servisa kakovostnejših in bolj učinkovitih storitev, potrebnih za zagotavljanje dostopa in

prenos tehnoloških in poslovnih informacij v neposredno delovno prakso. Poleg tega je njihov cilj, da bolj učinkovito odgovarjajo na potrebe uporabnikov po specializiranih informacijah, potrebnih za podporo raziskovalne in strokovne dejavnosti, in da izpolnijo ključna merila dobre informacije: da je hitro dostopna, natančna, ažurna, čimbolj popolna in ustrezna glede na potrebe uporabnika.

Dejavnosti procesov so v knjižnici razdelili na: uvedbo in izvajanje računalniško podprtega knjižnično - informacijskega sistema v specialno knjižnico za črno metalurgijo v Železarni; računalniško povezovanje naše strokovne knjižnice v sistem tehničnih in znanstvenih informacij v Sloveniji; uvedbo in izvajanje metodologije elektronsko-komunikacijskega procesa, ki vključuje elektronsko pošto, načrtovanje in vodenje nabavne politike gradiva ob upoštevanju ustrezne globine in obsega pokrivanja profilov in koordinacijske politike nabave publikacij na širšem področju (medknjižnična izposoja) in vodenje referalne dejavnosti, SDI in posredovanje gradiva uporabnikom.

Fondi strokovne knjižnice obsegajo knjige, revije, časopise, članke, standarde in računalniške baze podatkov. Strokovna področja knjižnega gradiva so klasificirana po UDK, od 1990 dalje pa so tekoče računalniško obdelana. V letu 1992 so v knjižnici prejeli 120 naslovov revij tuje strokovne periodike in 105 naslovov domače. Od leta 1974 je uveden sistem kroženja revij, ki ga od 1990 vodijo računalniško. V standardoteki so standardi v panožnih skupinah (metalurgija, tehnologija predelave kovin, varjenje, deloma strojništvo in elektrotehnika), standardi s področja kakovosti (grupa ISO 9000), standardi s področja preskušanj laboratorijev

(grupa EN 45000). Vrste standardov so JUS, SLS (oznaka za slovenske standarde), mednarodni standardi ISO in IEC, tuji nacionalni standardi DIN/ISO, DIN/EN, ASTM, NF, UNI ter druge manjše zbirke standardov. Za spremljanje in preverjanje novosti standardov od 1991 nabavljajo za področje metalurgije in varjenja delno računalniško bazo iz CD-roma PERINORM, ki omogoča spremljanje nemških, francoskih, angleških in mednarodnih standardov.

V strokovni knjižnici je od leta 1987 tudi tehnično uredništvo Železarskega zbornika. Ob njegovi 20-letnici so izdali bibliografijo člankov, objavljenih v tem zborniku v letih 1967-1986 in uvedli računalniško obdelavo tekstov kot pripravo za tisk po programskem paketu LATEX. Od leta 1987 pripravljajo in organizirajo razstave znanstvene literature oziroma dejavnosti strokovne knjižnice. Sistem avtomatizacije specialnih knjižnic za črno metalurgijo pa so predstavili tudi na republiških posvetovanjih.

V naslednjem letu načrtujejo povezavo z Gospodarsko zbornico oz. pristop k članstvu EVROPATINOVE, kar je poslovno-informacijski sistem GZS. Tako bi razširili iskanje informacij na tržno in poslovno področje. Uvedli naj bi tudi povratno elektronsko pošto, nadomestili modemske povezave z drugimi informacijskimi centri z JUPAKOM, kupili telefaks za hitro dobavo in izmenjavo standardov ter izpeljali obsežen izobraževalni program uporabnikov za iskanje informacij.

Vesel Božič
in srečno
novo leto
1993
Vam želi
urednica
Lilijana Kos